Beste mede-raadsleden, best college, beste andere luisteraars,

Deze eerste begrotingsbehandeling van dit college is voor ons bijzonder. Want PRO Heiloo neemt dit keer deel aan het college. We willen de komende vier jaar de cultuur van besturen veranderen. We willen open en transparant zijn. We willen dat inwoners meegenomen worden bij belangrijke besluiten. Dat ook als er iets besloten wordt waar ze het misschien niet mee eens zijn, ze wel begrijpen hoe en waarom het besluit tot stand is gekomen.

Wij streven naar een dorp waar fietsers en voetgangers echt voorrang krijgen. We willen investeren in sport, cultuur en welzijn in het dorp, zodat die voorzieningen behouden blijven.

Dit college is natuurlijk eigenlijk nog maar net begonnen. Het uitvoeringsprogramma dat bij het collegeakkoord hoort, is nog in de maak. Daar kun je op mopperen, maar daar zien wij het nut niet van in. Wij hebben het volste vertrouwen in dit college, maar dat ze kunnen toveren geloven wij niet.

De plannen zijn in de maak en bijvoorbeeld voor het behouden van theater De Beun zijn al mooie stappen gezet, zie het bericht hierover van vorige week. Er moet veel gebeuren, ook met betrekking tot de scholen waar eindelijk werk moet worden gemaakt van vaststellen en uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan.

Voor het uitvoeringsprogramma is sowieso € 4 miljoen dekking beschikbaar. Voor de zomer hebben we in deze raad besloten om de € 4 miljoen aan meevallers uit 2025 in de algemene middelen te laten vloeien. Daarmee zijn die € 4 miljoen natuurlijk nog steeds beschikbaar op het moment dat het uitvoeringsprogramma over enkele maanden gereed is. We moeten nog even geduld hebben.

Ook de uitwerking van de inzet van enkele financiële reserves die ruim een jaar geleden zijn gevormd, verwachten we terug te zien in het uitvoeringsprogramma. Ik doel op de financiële reserves die toen zijn gevormd voor investeringen in het dorpshart (waaronder het Loo-plein) en voor het in stand houden van sport- en cultuurvoorzieningen.

Een paar zaken kunnen wat ons betreft niet wachten tot besluitvorming in 2027. Daarvoor dienen we nu al moties in. Het gaat om het volgende:

- Het compenseren van de maatschappelijke organisaties voor stijging van de cao-lonen. Zonder deze compensatie zouden m.n. de bibliotheek, het Trefpunt en Ons Podium de facto flink moeten gaan bezuinigen. Compensatie van stijging cao-lonen is opgenomen in het collegeakkoord, dus het lijkt ons goed dat voor 2027 alvast te regelen via deze motie. Anders moet dat halverwege het jaar met terugwerkende kracht geregeld worden, en dat geeft stress en gedoe.

- We menen daarnaast dat de verkeerssituatie op de Heerenweg tot ingrijpen noopt, zeker als per januari de Stationsweg afgesloten wordt. We dienen een motie in waarin we het college vragen om met tijdelijke verkeersmaatregelen voor de Heerenweg te komen die de veiligheid voor fietsers vergroten.

- Een ander punt dat voor ons niet heel lang kan wachten, zeker nu de donkere dagen weer zijn aangebroken, is het verbeteren van de verlichting op de Groeneweg. De Groeneweg is nu slecht verlicht, en het kruispunt Groeneweg/Hoogeweg/Vennewatersweg is geheel onverlicht. Met de herinrichting van de Vennewatersweg zijn fietsers die van en naar Castricum rijden, echter wel aangewezen op deze route.

- Ten slotte sluiten wij samen met het CDA graag aan bij een initiatief dat in Castricum is genomen door de raad om de toegankelijkheid van telefonische dienstverlening voor dove en slechthorende inwoners te verbeteren. Dit kan goedkoop en eenvoudig door aan te sluiten op de landelijke dienst Tolkcontact Teletolk en de landelijke dienst Tolk op Afstand.

Verder is er nog een probleem wat niet in de collegeplannen is genoemd en we wel graag meegenomen zien in het uitvoeringsprogramma. Het betreft het veilig maken voor fietsers van het kruispunt Kennemerstraatweg-Stationsweg-Kanaalweg. Juist nu de Stationsweg wordt heringericht is er een kans om te kijken hoe dit kruispunt veiliger kan. Dat is hard nodig, want

het is een berucht gevaarlijk verkeerspunt voor fietsers. Ook de levensduur van de verkeerslichten verdient daarbij aandacht. Het is denken wij zonde dat dit kruispunt niet is meegenomen bij de herinrichting van de Stationsweg, maar het is niet te laat deze omissie te verhelpen. Wij dienen hier nu geen motie voor in, maar doen wel een dringende oproep aan het college dit punt mee te nemen in het uitvoeringsprogramma.

Tot slot voorzitter. We kijken uit naar het uitvoeringsprogramma en steunen de begroting voor 2027. Maar we zien ook dat de jaren na 2027 er financieel niet goed uitzien. Onze afsluitende vraag aan het college is dan ook vooral daarop gericht.

Hoe kijkt u aan tegen de vooruitzichten voor de jaren vanaf 2028? Wat betekenen deze financiële vooruitzichten bijvoorbeeld voor de gesprekken die u voert in BUCH-verband? Heeft u al nagedacht over de kaders die u aan het bestuur van de BUCH wil meegeven voor de begroting van de werkorganisatie vanaf 2028?
Voor 2027 past het financieel allemaal net, maar kunt u ons in uw reactie meenemen in uw inschatting voor de jaren daarna?